

LEVENDE Talen

JAARVERSLAG

2012

Geachte lezer,

Met genoegen presenteren wij u ons jaarverslag 2012. In dit jaarverslag leggen wij verantwoording af aan onze leden en onze relaties. We blikken vooral terug op onze activiteiten in het vertrouwen dat die zinvol geweest zijn voor de aangesloten taaldocenten en (daarmee) voor het taalonderwijs in ons land, en voor de overige taal-liefhebbers en –deskundigen onder onze leden.

We kijken niet alleen terug maar ook vooruit op basis van concrete ambities waar we in geloven en die we van harte proberen waar te maken. Ik wens u veel plezier tijdens het doorlezen van alle bijdragen. Voor vragen, opmerkingen en ideeën houden wij ons graag aanbevolen.

Namens het bestuur,

Toon van der Ven
Voorzitter Levende Talen

COLOFON

Vereniging van Leraren in Levende Talen
De Lairessestraat 125-sous
1075 HH Amsterdam
T 020 470 39 27
E bureau@levendetalen.nl
www.levendetalen.nl

redactie: Jos Canton, secretaris
24 maart 2013

INHOUD

4

VERSLAG VAN DE SECRETARIS VAN LEVENDE TALEN

Leden
Dagelijks Bestuur
Hoofdbestuur
Bureauondersteuning
Landelijke Studiedag 2012 | *Europees Talenlabel*
Conferenties
Tijdschriften
Vakbond | *juridische bijstand* | FvOv
Projecten, publicaties en werkgroepen | *Werk-
groep CE-SE* | *Werkgroep Taalbeleid* | *Werkgroep
Taaldiversiteit* | *PVVVO* | *Onderwijscoöperatie*
Beleidsvoornemens 2013

10

VERSLAG VAN DE SECTIES VAN LEVENDE TALEN

Arabisch
Chinees
Duits
Engels
Frans
Fries
Italiaans
Nederlands
Nederlandse Gebarentaal
Papiaments
Russisch
Spaans
Turks
Vedocep

21

VERSLAG VAN DE REDACTIES VAN LTM & LTT

Levende Talen Tijdschrift
Levende Talen Magazine

VERSLAG VAN DE SECRETARIS VAN LEVENDE TALEN

Het Dagelijks Bestuur heeft het genoegen u het Jaarverslag van 2012 te presenteren. Onze vereniging (officieel ingeschreven als Vereniging van Leraren Levende Talen) bestaat sinds 1911 en is nu 102 jaar oud. Levende Talen is een federatie van dertien vakverenigingen van taaldocenten, net als in 2011, maar de samenstelling is licht gewijzigd. De volgende talen worden vertegenwoordigd: Arabisch, Chinees, Duits, Engels, Frans, Italiaans, Nederlandse Gebarentaal, Nederlands, de nieuwkomer Papiaments, Russisch, Spaans en Turks. Nederlands als tweede taal is in 2012 opgeheven als aparte sectie en gaat verder als werkgroep binnen de sectie Nederlands. Levende Talen heeft als doelen:

- het bevorderen en ontwikkelen van taalonderwijs in alle levende talen in brede zin
- het bijeenbrengen van en bieden van een platform aan taaldocenten
- het behartigen van de belangen van leden in de arbeidsvoorwaardelijke sfeer. Daarvoor is Levende Talen aangesloten bij de FvOv (Federatie van Onderwijsvakorganisaties).

Leden

Leden van Levende Talen zijn voornamelijk taaldocenten in primair, voortgezet en hoger onderwijs, beroepsonderwijs en volwasseneneducatie. Eind 2012 waren er 3688 leden, 3549 actieve en 139 post actieve leden. Sinds de laatste algemene ledenvergadering zijn er 10 ereleden.

Dagelijks Bestuur

In 2012 hebben er twee bestuurswisselingen plaatsgevonden door het vertrek van Wilma van der Westen en Erwin de Vries. De volgende personen vormen nu het DB:

Toon van der Ven	voorzitter
Judith Richters	vice-voorzitter (tevens voorzitter vaksectie Arabisch)
Mari Brok	penningmeester
Jos Canton	secretaris
Kitty Willemsen	algemeen bestuurslid

Het Dagelijks Bestuur (DB) vergaderde dit jaar maandelijks in het kantoor van de vereniging in Amsterdam en daarnaast zes keer samen met het Hoofdbestuur (HB) in Utrecht.

Hoofdbestuur

Het Hoofdbestuur (HB) van Levende Talen wordt gevormd door de voorzitters van de dertien vaksecties samen met het Dagelijks Bestuur. In 2012 is een begin gemaakt met het uitvoeren van een initiatief uit 2011 om meer beleidsmatige prikkels uit het hoofdbestuur te laten komen.

Er zijn twee themabijeenkomsten georganiseerd gericht op ontwikkeling van visie en beleid voor langere termijn waarvoor niet alleen de hoofdbestuurders maar ook sectiebestuurders waren uitgenodigd. Hoewel beide keren zo'n dertig bestuursleden zich hadden aangemeld viel de opkomst tegen (nog geen 60%) en bleven we zitten met de broodjes en de soep. Dat lag niet aan het thema public relations, want dat was de wens van het HB en goed voorbereid door het werkgroepje van Trees Aler, Ruben Severina en Toon van der Ven en gepresenteerd door een externe deskundige. In de groepsopdracht die volgde moesten vier groepjes bedenken hoe binnen één minuut een minister overtuigd kon worden van de kernmissie van Levende Talen met drie argumenten, daarbij gebruikmakend van een bestaand format met per argument *proofpoints*, een voorbeeld, cijfers, een anekdote en een verwijzing naar onderzoek. Deze werkwijze leidde tot een zinnige discussie over de missie van Levende Talen. Eenmaal gedefinieerd zouden de secties zich hierop baseren voor het formuleren en uitdragen van de missie per taal. Dit proces zal in komende hoofdbestuursvergaderingen vervolgd worden. Een van de resultaten van de themabijeenkomst is geweest dat actiever geworven gaat worden onder derde- en vierdejaarsstudenten lerarenopleidingen. Het HB heeft besloten een proef te doen met een studentenlidmaatschap van twee jaar; voorwaarde daarbij is dat deze studenten door bemiddeling van hun opleider zijn aangemeld. Dit lidmaatschap verschilt verder van het aspirant-lidmaatschap dat studentleden geen recht hebben op individuele juridische bijstand en zij *Levende Talen Magazine* en *Leven Talen Tijdschrift* via hun opleiding ontvangen. In de tweede themabijeenkomst is aandacht besteed aan het Levende Talenonderzoek naar de problematiek van de discrepantie tussen schoolexamencijfers en resultaten van het centraal examen bij havo en vwo. Dit onderzoek loopt nog en de resultaten worden in 2013 bekendgemaakt. Zie voor meer informatie onder het kopje 'Projecten, publicaties en werkgroepen'.

Foto: Anda van Riet

Bureauondersteuning

Het dagelijks bestuur en het hoofdbestuur zijn in hun taken bijgestaan door de bureaumedewerkster Myrna Brouwer.

In 2012 heeft vakbondsmedewerker Jacqueline van Langeraad Levende Talen verlaten. Sinds november hebben wij een opvolger gevonden in de persoon van Perry van Kerkhoven.

Landelijke Studiedag 2012

De LSD 2012 werd in Utrecht in het Beatrixgebouw van het Jaarbeurscongrescentrum gehouden. Dit jaar heeft een record aantal deelnemers (meer dan 550 betalende deelnemers, waarvan 100 nog geen lid) de Landelijke Studiedag bezocht, waaronder veel studenten. De 370 evaluatieformulieren die ingeleverd zijn wijzen op zeer positieve ervaringen. De gastspreker Ramsey Nasr heeft grote indruk gemaakt en ook de workshops zijn goed beoordeeld. De deelnemers verwachtten van de

workshops wel dat zij interactief zijn en niet te theoretisch. Als praktische tip kregen we mee dat men liever twee langere dan drie korte workshops ziet, of in ieder geval die keuzemogelijkheid.

Dit jaar is voor het eerst samengewerkt met een organisatiebureau waardoor projectleider Judith Richters meer tijd had voor inhoudelijke contacten. Tegelijk zijn ten behoeve van de inschrijvingen een aantal online-voorzieningen voor incasso aangelegd die in de toekomst gebruikt kunnen blijven worden.

Het Europees Talenlabel

De Europese Commissie bevordert meertaligheid onder Europeanen. Iedere Europese burger zou idealiter naast de moedertaal twee andere EU-talen moeten beheersen. Het Europees Talenlabel draagt hieraan bij door prijzen uit te loven voor talenprojecten die opvallen door een innovatieve, creatieve en originele aanpak. Het Europees Talenlabel 2012 werd ingeleid door Karin Bloemen die de zieke Sara Kroos verving. Vooral haar voor deze gele-

genheid aangepaste dyslexienummer was hilarisch. De winnaars van het Europees Talenlabel 2012 waren: De eerste prijs (€ 5.000) was voor de Noordelijke Hogeschool Leeuwarden met My Schools Network. Leerlingen communiceren in een natuurlijke setting aan de hand van het Europees Referentiekader en ze worden daarin gecoacht door studenten van de lerarenopleiding. Het project is goed overdraagbaar.

De tweede prijs (€ 2.000) ging naar het Wellant-college met het project Masmadestein.nl. Het project is perfect toegesneden op het vmbo; de leerlingen kunnen met hun mobiele telefoon in de klas aan de slag.

De derde prijs (€ 1.000) ging naar de Vlissingse Schoolvereniging met Flootsy's Tour Around Planet Earth. Leerlingen kunnen vanaf jonge leeftijd op een plezierige en aansprekende manier Engels leren.

Het Montessori Lyceum Amsterdam ontving voor het project M60 een eervolle vermelding. Met dit project is een slimme oplossing gevonden voor het omgaan met grammaticafouten.

De publieksprijs (€ 1.250) was voor SKILL – Success Keys to Improvement Language Learning van het Kandinsky College in Nijmegen

Conferenties

Naast de Landelijke Studiedag organiseren de vaksecties congressen en studiedagen per taal. Zie hiervoor de jaarverslagen van de secties.

Tijdschriften

Levende Talen geeft twee vakbladen uit: *Levende Talen Magazine (LTM)* en *Levende Talen Tijdschrift (LTT)*. *LTM* bevat informatie over nieuws en ontwikkelingen in het taalonderwijs en verschijnt acht keer per jaar. In *LTM* staan artikelen over relevante onderwerpen voor de verschillende talen, goede praktijkvoorbeelden, besprekingen van (jeugd)boeken en films, interviews en informatie over ict en internationalisering. *LTT* heeft een meer wetenschappelijk karakter en verschijnt vier keer per jaar.

Vakbond

Levende Talen heeft als vakbond de taak zich om de belangen van de leden op het gebied van arbeidsvoorwaarden te bekommeren. Om dit zo goed mogelijk te doen werkt onze vereniging samen met andere

Foto: Anda van Riet

vakinhoudelijke verenigingen in het onderwijs die ook vakbond zijn. Dat gebeurt binnen de FvOV (zie ook het kader op pagina 8).

Juridische bijstand

Op 31 december 2012 liep het contract met bureau H. Evers af voor juridische bijstand aan onze actieve leden in geval van problemen op het werk. De reden daarvoor was dat Evers alleen een nieuw contract wilde afsluiten als wij zelf risicodragend zouden worden. De juridische bijstand is nu met hetzelfde pakket ondergebracht bij de juristen van onze zustervakvereniging Unie/NFTO. Leden kunnen via de vakbondsmedewerker maar ook via het LT-bureau een beroep doen.

Projecten, publicaties en werkgroepen

Werkgroep CE-SE

Op 27 mei 2011 hebben we het honderdjarig bestaan van Levende Talen groots gevierd. Namens het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap bood Marja Beuk en Roel Endert een bedrag aan ter financiering van een onderzoek. Daarmee werd het mogelijk dat Levende

Talen in samenwerking met de Onderwijs Innovatiegroep (OIG) onderzoek doet naar het probleem van de discrepantie in schoolexamencijfers en die voor het centraal examen bij havo en vwo, voor Nederlands en de moderne vreemde talen. Kitty Willemsen, Trees Aler en Jos Canton zitten in de werkgroep voor de vreemde talen, Wilma van den Westen en Klaas Heemskerk voor Nederlands. Het onderzoek richt zich op de oorzaken en de ontwikkeling van de discrepantie, de sturing om de discrepantie te verkleinen en de gevolgen van sturing; het onderzoek sluit af met aanbevelingen voor verbetering. Bij de opdracht heeft OCW toegezegd open te staan voor verbeteringen als zij van het werkveld komen. In 2012 is een online-enquête uitgezet waarop 1.246 leraren hebben geantwoord waarvan 806 volledig. De conclusies zijn voorgelegd aan een tiental experts. De bevindingen zijn op de LSD ook bediscussieerd in twee workshops. Publicatie van de resultaten van het onderzoek is voorzien in het eerste kwartaal van 2013.

Werkgroep Taalbeleid

Eind november 2012 heeft de sectie Nederlands in samenwerking met *Levende Talen Magazine* een publi-

catie uitgebracht met de titel *Taalonderwijs in het mbo; ontwikkelingen, problemen en oplossingen*. De uitgave laat zien met welke specifieke problemen de beroepsopleidingen te kampen hebben waar het gaat om de nieuwe taaleisen. Het gaat in deze Special vooral over de problemen én de oplossingen waarvoor het mbo zich geplaatst ziet om aan de eisen voor Nederlands en de vreemde talen te voldoen. De (aankomende) docenten krijgen een beeld van hoe anders en afwisselend het taalonderwijs in het mbo is ingericht. Vanwege het belang dat Levende Talen aan de publicatie toekende, werd *Taalonderwijs in het mbo* breed verspreid onder vakdocenten in het mbo.

Werkgroep Taaldiversiteit

Op 14 november vond er in Utrecht een symposium Taaldiversiteit plaats. Dit was een direct gevolg van de jubileumsubsidie van het Europees Platform ter gelegenheid van ons honderdjarig bestaan. Levende Talen werkte hierin samen met de British Council (via hun project Language Rich Europe). Bij deze bijeenkomst waren zo'n 60 bezoekers aanwezig, waarvan de meerderheid zelf meertalig was. Na een viertal inleidingen door een bankmanager, schooldirecteur, wetenschapper en vertegenwoordiger van de Franse ambassade gingen de aanwezigen in groepjes uiteen om aanbevelingen te formuleren voor de Europese Commissie op het gebied van meertaligheid. De middag werd afgesloten met een lezing van Jacomine Nortier. De belangrijkste conclusies van deze middag zijn:

- Taaldiversiteit is geen luxe of 'n extraatje: het is een economisch belang. Organiseer het dan ook als zodanig: via landelijk faciliteren van lokaal beleid.
- Het Europese beleid kan ons helpen taaldiversiteit verder te ontwikkelen. Dat biedt ons meer economische kansen dan een vruchteloze argwaan naar 'Brussel'.
- Wat er nu nodig is, is beleid: op nationaal niveau faciliteren, op lokaal niveau ontwerpen en uitvoeren. Op basis van succesmodellen uit het buitenland onze eigen oplossing kiezen.

In overleg met de British Council stellen we vast welke vervolgtacties LT binnenkort onderneemt om deze afspraken te concretiseren.

PVVVO

Levende Talen participeert in het Platform Vakinhoudelijke Verenigingen Voortgezet Onderwijs, kortweg PVVVO. Naast onze vereniging nemen nog 23 andere vakverenigingen deel en in totaal vertegenwoordigt het platform via deze aangesloten verenigingen bijna dertigduizend docenten. Een van de belangrijkste activiteiten

FvOv

Levende Talen kent als vereniging drie doelen: ontwikkelen van het taalonderwijs in levende talen, een platform bieden aan taaldocenten, en als derde behartigen van belangen van de leden op het gebied van arbeidsvoorwaarden. Dat laatste gebeurt via de FvOv. Soms moet er onderhandeld worden, bijvoorbeeld als scholen gaan fuseren en arbeidsplaatsen dreigen te verdwijnen. Levende Talen heeft zelf geen onderhandelaars, de onderhandelaars van de FvOv en MHP doen dat voor ons.

De FvOv is niet een vakbond als bij voorbeeld de AOb of het CNV-O. De FvOv is breder dan alleen arbeidsvoorwaarden, immers, alle aangesloten organisaties zijn verenigd rond het vak, zoals KVLO (*lichamelijke opvoeding*), NVLF (*logopedisten*), NVON (*natuurkunde, scheikunde, biologie, anw*), NVOP (*algemeen onderwijspersoneel*), NVS-NVL (*schooldecanen en leerlingbegeleiders*), NVvW (*wiskunde*), UNIE/NFTO (*beroepskolom*), VLS (*schoolmuziek*), VMSO (*schoolmanagers*) en Vonkc (*kunst en cultuur, CKV*). In totaal vertegenwoordigt de Federatie zo'n 28.000 leden.

De FvOv is op zijn beurt weer aangesloten bij de Centrale CMF/MHP voor cao-overleg in PO, VO, MBO en HBO, centraal overleg met de grote werkgevers zoals de VO-Raad, maar ook voor decentraal overleg in deze sectoren. De FvOv heeft via de Centrale een plaats in de Stichting van het Onderwijs, in de Onderwijscoöperatie, zit bij het overleg met bewindspersonen, allerlei raden, de Inspectie en het ABP.

Betekenis voor onze leden. In veel gevallen is er bij fusie of sluiting een sociaal plan nodig en moeten onze leden op de hoogte worden gehouden; zij kunnen via de onderhandelaars hun stem laten horen. Om dat mogelijk te maken vragen de onderhandelaars welke leden van Levende Talen op de betreffende school werkzaam zijn. Dat is een taak voor onze vakbondsmedewerker, het informeren van de onderhandelaars en de betrokken leden.

van het PVVVO is zitting hebben in het bestuur van de Onderwijscoöperatie, naast AOb, CNV-O, FvOv en BON. Ook overlegt het platform landelijk met onder andere het ministerie en de VO-raad over onderwijsbeleid. Zie verder www.platformvvvo.nl

Onderwijscoöperatie

De Onderwijscoöperatie bestaat sinds november 2011. In het bestuur hebben zitting: PVVVO, AOb, CNV-O, FvOv en BON. De OC richt zich met name op het bevorderen van de bekwaamheid van de leraar, de professionele ruimte van de leraar en een positief beroepsimago. Naast veel praktische instrumenten, zoals een quickscan SBL-competenties en een schoolscan,

waarmee men de beroepspraktijk analyseert of in kaart brengt, is de OC vooral bekend vanwege het lerarenregister, via registerleraar.nl. Dit register wil bijdragen aan waarborging van de beroepskwaliteit door individuele docenten op te nemen die hun bekwaamheden en bevoegdheden hier registreren en zichtbaar op peil houden. Het (na)scholingsaanbod wordt door vakcollega's in de OC gecontroleerd en bijgehouden. Zie verder www.onderwijscooperatie.nl.

Beleidsvoornemens 2013

In 2013 zal het Dagelijks Bestuur afscheid nemen van onze voorzitter Toon van der Ven. Rond de jaarwisseling is de procedure rond het vullen van de vacature in het DB gestart door het aanstellen van een benoemingsadviescommissie (Erwin de Vries, Mari Brok en Jos Canton). In eerste instantie is geworven voor een nieuw DB-lid.

Communicatie. Er is achter de schermen al hard aan gewerkt. DE ontwikkeling van een vernieuwde website die voldoet aan de eisen van deze tijd heeft vertraging opgelopen maar ligt niet stil. De inzet van sociale media wordt gecontinueerd; zo hopen wij dat komend jaar de vaksecties gebruik gaan maken van een eigen platform bij LinkedIn (inmiddels meer dan 1300 deelnemers in de LT-groep) en verwachten we op Twitter door te groeien naar meer dan duizend volgers.

Continuïteit. Evenals het afgelopen jaar zullen we ons inzetten voor het werven van nieuwe leden; nogal wat secties zijn ook op zoek naar nieuwe bestuurders.

Projecten en werkgroepen. Op heel wat fronten zijn we actief met onderzoek en acties: de werkgroep Taalbeleid, het project Docenten aan zet bij taal in alle vakken en publicatie van de resultaten van de onderzoeken Succesfactoren bij Taaldiversiteit en Oplossingen voor de problematiek CE-SE.

Leerstoel. Er wordt momenteel gewerkt aan een nieuwe constructie waarin Levende Talen enkele bijzondere leerstoelen en/of –opdrachten kan vormgeven.

Vakbond. We richten ons onder andere op specifieke ondersteuning voor taaldocenten met eerstelijns hulp; onze vakbond is onderdeel van de FvOV (Federatie van OnderwijsVakorganisaties) die zaken als cao en onderwijsacties bundelt. Een speerpunt voor 2013 is actuele informatie aan en interactie met de leden. In LTM zal iedere aflevering weer een pagina van de vakbond te vinden zijn.

Invloed op beleid. Nadrukkelijke ambitie om meer invloed in de politiek en bij andere beleidsmakers te verwerven, onder andere via een vervolg aan de bijeenkomst 'lobbyen' van het HB.

VERSLAG VAN DE SECTIES VAN LEVENDE TALEN

Op uitnodiging van het Dagelijks Bestuur waren veel leden van de sectiebesturen aanwezig op de jaaropeningsborrel op 7 september 2012 bij Silverrijn in Utrecht

Sectie Arabisch

Bestuur

Judith Richters (voorzitter)
Anneke de Graaf (vicevoorzitter)
Samira Haddad (secretaris)
Ali Liazid (penningmeester)
Fouad Issaoui (algemeen bestuurslid)
Abdelkader Louffi (algemeen bestuurslid)
Malika Bouhbouh (algemeen bestuurslid)
Kaddour Jagoui (websitemanager)
Wouter Toonen (redactielid LTM)

Aantal leden: 44 (1e), 6 (2e)

Acties 2012

- Nieuwsbrieven aan leden over activiteiten met betrekking tot het Arabisch en de Arabische wereld.
- Etentje in het kader van Aid al Fitr (Suikerfeest) in september in restaurant Zina in Amsterdam aangeboden aan onze leden.
- ILO-student Robbert van Aalst begeleid met onderzoek naar de interesse van scholen naar het schoolvak Arabisch. Hiervoor heeft hij de resultaten vastgelegd in een brochure, die kan worden uitgedeeld aan middelbare scholen. In de brochure staat wat het vak Arabisch inhoudt en welke voordelen het biedt voor scholen. Het onderzoek met de brochure zijn gepresenteerd aan het bestuur van de sectie.

- Deelname aan de Landelijke Studiedag op vrijdag 2 november met een workshop door Karim Laaraj over onderzoek naar mogelijkheid van het vak Arabisch op gymnasia.
- Bezoek aan de tentoonstelling *Chouf Qra* in Haarlem
- Voorbereiding informatiemiddagen voor ouders in Den Haag en Amsterdam.

Beleidsvoornemens 2013

- Conferentie organiseren voor vakdocenten Arabisch met inhoudelijke brainstormsessie om het vak Arabisch onder de aandacht te brengen van de Nederlandse scholen.
- Introductielessen Arabisch aanbieden op Nederlandse middelbare scholen in de vier grote steden in een reeks van vier lessen.
- Werving van leden onder studenten.
- Werving van leden onder docenten Arabisch van (volks)universiteiten.
- Voortzetting van organisatie voorlichtingsbijeenkomsten voor ouders van potentiële leerlingen in de vier grote steden.
- Didactische workshops organiseren voor vrijwillige docenten Arabisch in de moskeeën.
- Vacature penningmeester vervullen.
- Deelname aan Landelijke Studiedag 2013.
- Promotiefilm maken over het vak Arabisch.
- Debat organiseren voor schoolleiding van diverse gymnasia over inrichting van het vak Arabisch op gymnasia.
- Excursie Parijs met leden met bezoek aan IMA en Franse scholen die Arabisch aanbieden.

Bestuursleden van de sectie Arabisch. Voor vanaf links: Wouter Toonen, Ali Liazid, Abdelkader Louffi; achter vanaf links Malika Bouhbouh, Judith Richters, Anneke de Graaf en Samira Haddad

Bestuursleden van de sectie Chinees. Vanaf links: Kitty Miao, Shichun Lin, Pauline Ruijs-Lee en Man Tao

Sectie Chinees

Bestuur

Man Tao (interim voorzitter)

Shichun Lin (secretaris)

Pauline Ruys-Lee (penningmeester en redactielid LTM)

Kitty Miao (algemeen bestuurslid)

Aantal leden: 28 (1e), 6 (2e)

Acties 2012

- Workshop 'Hoe geef ik onderwijs in Mandarijn-Chinees' georganiseerd tijdens de Landelijke Studiedag in november.
- Het geplande bezoek aan het museum in Assen in april (tentoonstelling Tang dynastie) is helaas niet doorgegaan omdat er te weinig aanmeldingen waren.
- In gesprek met Daniela Fasoglio van de SLO over samenwerkingsmogelijkheden.
- Interim voorzitter Man Tao heeft namens de sectie Chinees de bijeenkomst over het onderwijs van de Chinese taal en cultuur van het Europese Platform bijgewoond.

Beleidsvoornemens 2013

We hebben een kandidaat voor de functie van voorzitter. We gaan met haar in gesprek. Nieuwe beleidsvoornemens worden binnenkort gemaakt in samenspraak met de nieuwe voorzitter.

Sectie Duits

Bestuur

Erwin de Vries (voorzitter)

Karin Heilen (secretaris-penningmeester)

Carel van der Burg (algemeen bestuurslid)

Erik Kwakernaak (algemeen bestuurslid, redactielid LTM)

Koos Nederhoed (algemeen bestuurslid)

Paul Stevelmans (algemeen bestuurslid)

Erika Broschek (adviserend lid namens het Goethe-Institut)

Henk Harbers (adviserend lid)

Erik van Nieuwenhoven (adviserend lid)

Aantal leden: 592 (1e), 49 (2e)

Acties 2012

- Organisatie eindexamenbesprekingen havo, vwo en vmbo.
- Organisatie Deutscholympiade (voor leerlingen).
- Organisatie profielwerkstukkenwedstrijd (voor leerlingen).
- Nieuwsbrieven.
- Ondersteuning website www.duits.de.
- Uitgave van de publikatie *Vreemd gedoe. Voer voor leraren Duits* geschreven door Erik Kwakernaak, voor alle sectieleden en nieuwe leden van de sectie.
- Overleg met College voor Examens en Cito.
- Participatie voorbereiding Nationaal Congres Duits 2013.

Beleidsvoornemens 2013

- Organisatie eindexamenbesprekingen havo, vwo en vmbo.
- Organisatie Deutscholympiade (voor leerlingen).
- Organisatie profielwerkstukkenwedstrijd (voor leerlingen).
- Nieuwsbrieven.
- Ondersteuning www.duits.de.

Sectie Engels

Bestuur

Willemien den Hollander (voorzitter)

Marlise Kruishoop (vicevoorzitter)

Willem Jan Baggel (secretaris/penningmeester)

Betty Molt (algemeen bestuurslid, NCE liaison en redactielid LTM)

Patricia Rose (algemeen bestuurslid, IATEFL liaison)

Aantal leden: 710 (1e), 177 (2e)

Acties 2012

- Onderzoek naar mogelijkheden/wensen met betrekking tot organisatie regionale eindexamenbesprekingen.
- Initiatief benoeming twee ereleden.
- Lezing tijdens sectiegedeelte Algemene Ledenvergadering.

- Herinrichten sectiewebsite.
- Installeren voorzitter en vicevoorzitter tijdens Algemene Ledenvergadering.
- Afvaardigen drie leden naar IATEFL.
- Educatief presentje voor leden-deelnemers aan de Landelijke Studiedag.
- Contact met British Council geïntensiveerd.
- Gestart met project Registerleraar.
- Gestart met project OBITS. Resultaat wordt gepubliceerd in LTM in 2013.
- Drie Nieuwsbrieven en één Nieuwsflits uitgebracht.
- BBC Awards gesponsord.
- Vier bestuursvergaderingen gehouden.

Beleidsvoornemens 2013

- Twee nieuwe bestuursleden werven.
- Sectieredacteur werven.
- Vier Nieuwsbrieven uitbrengen.
- Vijf bestuursvergaderingen houden.
- Nieuwe opzet sectiegedeelte Algemene Ledenvergadering vormgeven.
- BBC Awards sponsoren.
- Nationaal Congres Engels sponsoren.
- Leden sponsoren in vorm van korting bij Nationaal Congres Engels en Landelijke Studiedag.
- Project Registerleraar voortzetten.
- Project OBITS afronden.
- Workshops voor Algemene Ledenvergadering, Nationaal Congres Engels en Landelijke Studiedag (doen) verzorgen.
- Leden informeren over nieuwe ontwikkelingen op ons vakgebied.
- Een 'event' organiseren samen met British Council.
- IATEFL Associate afvaardigen naar IATEFL conferentie.
- En vele andere zaken die we tegen zullen komen!

Sectie Frans

Bestuur

Trees Aler (voorzitter)

Jan van Thiel (vicevoorzitter, penningmeester en secretaris internationaal)

Bianca de Dreu (secretaris intern)

Ryanne Richter (secretaris extern)

Laura Fontijne (didactiekcommissie en bestuurslid vmbo)

Jérôme Paul (français précoce en projet vidéos pédagogiques)

Trynke van Dokkumburg (bestuurslid concourscommissie)

Sonja Heebing (hbo; jurylid DELF junior)

Frank Claessen (bestuurslid mbo, fotograaf, webmaster *Franszelfsprekend*)

Vacature: bestuurslid universitair onderwijs

Aantal leden: 968 (1e), 62 (2e)

Acties 2012

- In het kader van ledenwerving is een flyer voor de sectie Frans ontwikkeld en is een oproep uitgegaan naar de lerarenopleiders om aandacht te besteden aan het studentenlidmaatschap van de VLLT.
- De didactiekcommissie organiseerde twee ideeëndagen en een studiereis (La Grande Guerre).
- De congrescommissie bereidt het congres Frans van maart 2013 voor.
- Tijdens de Landelijke Studiedag was er een goed aanbod van workshops Frans.
- Enkele sectieleden bezochten het wereldcongres van de FIPF in Durban. Een verslag verscheen in LTM. Ook op de bijeenkomst van de CEO was een vertegenwoordiger van de sectie aanwezig.
- Een van onze leden kon dankzij een Canadese beurs aan de zomercursus van de universiteit van Laval/Québec deelnemen.
- Een aantal concours werden feestelijk afgesloten: *Je vais te dire un slam*, *le calendrier culturel* en het *Profielwerkstukken concours*. Aan de verkiezing van de *top-50 francophone* deden 35 landen mee.
- Jeugdschrijfster Marie-Aude Murail ging op tournee langs vijf scholen en ontmoette docenten in het Institut Français. In dezelfde periode speelden taalassistenten Frans een stuk gebaseerd op haar korte roman *Le Hollandais sans peine*.
- De website Franszelfsprekend was na vijf jaar toe aan een grondige herziening van uiterlijk en inhoud. Op de nieuwe site is, onder andere, de geheel herziene versie van de *Docentengids Frans* te raadplegen.
- De Ronde Tafel Frans (RTF), waaraan de sectie Frans deelneemt, startte een actieprogramma om

De stand van sectie Frans tijdens de LSD 2012, bemand door Trynke van Dokkumburg

het belang van Frans leren onder de aandacht te brengen van leerlingen en studenten op alle niveaus. De folder *Kies Frans* was het eerste product in dit programma.

Beleidsvoornemens 2013

- Het onderzoek naar de positie van het Frans in het mbo en een aantal noodkreten vanaf de werkvloer over het niet meer aanbieden van Frans als examen- vak op vmbo – en havo-afdelingen baart zorg. In samenwerking met de Ronde Tafel Frans zal de sectie Frans bestuderen welke actiemiddelen ingezet kunnen worden en hoe docenten gesteund kunnen worden in hun streven een goede positie voor het Frans te behouden. De RTF wil in een pilotproject materiaal ontwikkelen voor klas 2 en 3 m/h/v ter ondersteuning en motivering bij de keuze voor het Frans.
- Laten zien dat Frans niet moeilijk en elitair is maar eigentijds en "cool" is de doelstelling van de lipdub die leerlingen in Vlissingen gaan opnemen. De film zal gepresenteerd worden tijdens het Nationaal Congres Frans.
- Het Nationaal Congres Frans vindt plaats in maart 2013.
- De didactiekcommissie organiseert weer een ideeën- dag en ontwikkelt een nieuwe studiereis.
- Ook tijdens de Landelijke Studiedag zal de sectie Frans garant staan voor goede workshops.
- Bredere aandacht van project *videos pédagogiques* en inzet van dit materiaal bij de lerarenopleidingen behoeft aandacht.
- Het concours interscolaire heeft in 2013 als thema *Alors on tourne*. Profielwerkstukken kunnen weer ingeleverd worden bij een jury.
- Een andere jury zal zich buigen over de opstellen die geschreven worden in het kader van *Le prix du jeune lecteur*. De schrijfster Delphine de Vigan zal zelf aanwezig zijn bij de prijsuitreiking eind april.
- Voor de *top-50 francophone* kan in mei gestemd worden.

Sectie Fries

Bestuur

Babs Gezelle Meerburg (voorzitter)
Reitze Jonkman (secretaris, redactielid LTM en web- stekredacteur)
Ed Knotter (penningmeester)
Alex Riemersma
Sytze Hiemstra (voorzitter didactiekcommissie)
Annekin Faber (algemeen bestuurslid)

Bestuursleden van de sectie Fries. Vanaf links: Sytze T. Hiemstra, Reitze Jonkman, Babs Gezelle Meerburg, Ed Knotter en Alex Riemersma

Aantal leden: 30 (1e), 15 (2e)

Acties 2012

- Jaarvergadering met jaarverslag en de financiële stukken 2011 (2 februari én 16 juni 2012).
- Landelijke Ledenvergadering (24 maart 2012).
- Congres Fierder mei Frysk 9 (8 november 2012).
- Bezoek Landelijke Studiedag VLLT in Utrecht (2 november 2012).
- Betrokkenheid bij het Lectoraat Fries en Meertaligheid aan de hogescholen NHL en Stenden.
- Oprichting Digitaal Netwerk docenten Fries binnen Google Documents.
- Advisering aan sectie Papiaments.

Beleidsvoornemens 2013

- Verdere uitwerking en verspreiding Digitaal netwerk docenten Fries.
- Stimulering van gebruik standaardtoetsen voor meting leeropbrengsten Fries.
- Artikel in LTT over de ontwikkeling van een standaard- toets voor Fries.
- Organisatie 10e congres Fierder mei Frysk.

Sectie Italiaans

Bestuur

Rita Sorce (voorzitter)
Tatiana Bruni (didactiekcommissie en webmaster)
Maria Carmela D'Angelo (didactiekcommissie)
Angela de Luca (aspirant- secretaris)
Vacature penningmeester
Vacature secretaris

Aantal leden: 50 (1e), 33 (2e)

Acties 2012

- In het afgelopen jaar zijn er een aantal wisselingen in het bestuur geweest.
- Cinzia Mancini, Betty Huitema en Joreel Boon hebben het sectie bestuur verlaten.
- Voor de vacatures van secretaris en penningmeester zijn nog geen vervangers gevonden.
- Maria Carmela D'Angelo, maakt als adviseur deel uit van de didactiekcommissie.
- Joreel Boon is het afgelopen jaar redacteur van LTM geweest. Francesca Verderame heeft haar taak aan het einde van het jaar overgenomen.
- In de verslagperiode is het bestuur driemaal bijeen geweest. Op 21 januari, 20 april en 7 september. Ook is er dit jaar veelvuldig gecommuniceerd via de e-mail. De bestuursvergaderingen betroffen het organiseren en evalueren van de studiedagen en de Landelijke Studiedag.
- In het afgelopen jaar zijn er twee studiedagen georganiseerd, die beiden in het teken stonden van nieuwe didactische methodes. Op 10 maart presenteerde Euridice Orlandino voor Alma Edizioni de nieuwe methode *Chiaro!* en op 21 april kwam Telis Marin van uitgeverij Edilingua naar Nederland om twee cursusboeken te presenteren: *Arrivederci* en *Nuovo Progetto Italiano*. Beide studiedagen werden gehouden in het Italiaans Cultureel Instituut. Voor beide studiedagen waren er ruim 25 inschrijvingen en de reacties waren zeer positief.
- De Landelijke Studiedag werd dit jaar gehouden op vrijdag 2 november in Utrecht: we hebben bijgedragen met 2 workshops: Prof.re Lo Cascio: 'Dizionario Combinatorio Italiano' en drs. Enrico Odelli (Universiteit van Leiden): 'Van B1 naar B2 met Blended Technology'. De sectie Italiaans verzorgde een stand vol met nieuwe leermiddelen. Het Istituto Italiano di Cultura was dit jaar als gast aanwezig met een eigen stand om de Italiaanse taal en cultuur te promoten.
- Sinds 2008 maakt de Sectie Italiaans deel uit van het Dagelijks Bestuur van de Internationale Vereniging RETE AIM, opgericht door de Universiteit van Venetië, met als doelgroep docenten van de Italiaanse taal in de hele wereld. De scholingseisen van de docent Italiaans buiten Italië variëren van land tot land, maar moeten beantwoorden aan een aantal algemene voorwaarden die op internationaal niveau gedeeld worden.
- Een aantal docenten heeft gebruikgemaakt van beurzen die beschikbaar waren gesteld door de Università di Venezia, Ca' Foscari.

- Ook zijn dit jaar contacten gelegd met de zusterorganisatie in Duitsland: ADI (Associazione di Docenti Italiano): Rita Sorce en Maria Carmela D'Angelo hebben deelgenomen aan een congres in oktober in Berlijn, en over mogelijke vormen van samenwerking gesproken. Verder hebben de docenten die aan de grens met Nederland wonen interesse om aan onze activiteiten deel te nemen. We zullen ze voortaan uitnodigen.

Beleidsvoornemens 2013

- Onze hoofddoelstelling, namelijk collega's steun bieden om op professionele wijze hun taak uit te voeren, blijft onveranderd. We blijven ons inzetten om het Italiaans ingevoerd te krijgen als schoolvak.
- Wij streven naar meer professionele erkenning van onze docenten door het bevorderen van nascholingsactiviteiten, waaronder het aanbieden van nascholing met praktische, didactische workshops.
- Daarnaast gaan wij door met de samenwerking met de Istituto Italiano di Cultura te Amsterdam, de Universiteit van Venetië en Siena en de uitgeverij Edilingua uit Roma.

Sectie Nederlands

Bestuur

Klaas Heemskerk (voorzitter)
Ton Hendrix (secretaris)
Tjitske Westra (penningmeester)
Wilma van der Westen (algemeen bestuurslid)
Toine van Gaal (webmaster)
Fonnie Haverkort (bestuurslid mbo)
Fouke Jansen (bestuurslid NT2)
Eline Grammatikas (aspirant bestuurslid)
Ester Arends (aspirant bestuurslid)

Aantal leden: 1157 (1e), 522 (2e)

Acties 2012

- Studiebijeenkomst met docenten Nederlands havo/vwo.
- Nascholingsbijeenkomst examencorrectie docenten havo/vwo.
- Nascholingsbijeenkomst examencorrectie docenten vmbo.
- Eindexamenbespreking havo/vwo.
- Eindexamenbespreking vmbo.
- Gastcollege lerarenopleiding HAN over leesvaardigheid.
- Gastcollege lerarenopleiding Hogeschool Utrecht.
- Overleg met College voor Examinens.

- Onderhouden van netwerk.
- Vertegenwoordiging in en activiteiten voor het lerarenregister.
- Het uitbrengen van een themanummer *Taalonderwijs in het mbo*.
- Gesprekken met ambtenaren van OCW en met Kamerleden over onderwijs Nederlands: onder meer over schrijfvaardigheid als tweede examenzitting in het voortgezet onderwijs, referentiekader en tussentijdse diagnostische toets.
- Nederlands als tweede taal is in 2012 opgeheven als aparte sectie en gaat verder als werkgroep binnen de sectie Nederlands.

Beleidsvoornemens 2013

- Organiseren van een conferentie met vak- en taaldocenten in het mbo.
- Examenbesprekingen havo/vwo en vmbo.
- Starten met de voorbereidingen voor een nieuw themanummer over veranderingen in het schoolvak Nederlands.
- Studiemiddag over leerlingvolgsystemen voor het voortgezet onderwijs.
- Bijhouden van netwerken
- Na- en bijscholingsactiviteiten en intensiveren van contact met lerarenopleidingen.

Sectie Nederlandse Gebarentaal

Bestuur

Tot 1-12-2012:

Nienke Fluitman (voorzitter)

Janneke Biesbroek (secretaris)

Wendy Verstegen (penningmeester)

Inge Zwitserlood (algemeen bestuurslid)

Vanaf links: Inge Zwitserlood, Nienke Fluitman en Janneke Biesbroek.
Foto: Geramé Wouters

vanaf 1-12-2012:

Annieck van den Broek (voorzitter)

Inge Zwitserlood (secretaris)

Kimberly Hendriks (algemeen bestuurslid)

Aantal leden: 34 (1e), 4 (2e)

Acties 2012

- Algemene Ledenvergaderingen op 24-03-2012 en 30-11-2012.
- Vier nieuwsbrieven.
- Website geheel herzien.
- Facebookaccount opgezet.
- Publicatie: ERK voor (Nederlandse) gebarentaal (in samenwerking met Hogeschool Utrecht, Universiteit van Amsterdam, Kentalis en SLO).
- Twee workshops op Landelijke Studiedag:
 - Manuele meting: toetsing en ERK, door Joanne van Emmerik.
 - Gebarenschrift: wat is dat voor een beest? Door Kathleen Heylen.

Beleidsvoornemens 2013

- Organisatie van diverse inhoudelijke workshops in februari, april, mei en november.
- Organisatie van symposium over meertaligheid en dovenonderwijs (in samenwerking met diverse partijen).
- Voortgang project ERK voor gebarentalen inclusief organisatie studiedag ERK en toetsing (in samenwerking met Hogeschool Utrecht, Universiteit van Amsterdam, Kentalis en SLO).
- Ledenwerving en -behoud.
- Bevordering onderlinge communicatie en kennis- en ervaringsuitwisseling.
- Opzetten/uitbreiden van bij- en nascholingsactiviteiten met Hogeschool Utrecht.

Sectie Papiaments

Bestuur

Ruben Severina (voorzitter)

Erich Püschel (secretaris en redactielid LTM)

Geraldine van Bueren-Prens (penningmeester)

Cees Tuk (algemeen bestuurslid)

Henri Vijber (algemeen bestuurslid, woont op Curaçao)

Aantal leden: 20 (1e), 7 (2e)

Acties 2012

- Oprichting sectie Papiaments:
 - Inwerken in de realiteit van Levende Talen: deel-

Bestuur en enkele leden van de sectie Papiaments: (staand vanaf links) Erich Püschel, Ruben Severina, Cees Tuk en Henri Vijber; (zittend vanaf links) Wilma van der Westen, Bea Martis, Geraldine van Bueren-Prens, Julia Vijber-Veronie. Foto: Geramé Wouters

name aan vergaderingen hoofdbestuur, deelname aan commissie Landelijke Studiedag, deelname aan lobbygroep, deelname aan Algemene Ledenvergadering in maart en juni, deelname aan jaarafsluiting in september, delatie met andere (kleine) secties opgebouwd.

- Werkplan schrijven en begroting opstellen.
- Bestuurslid geleverd aan redactie van LTM.
- Webmaster aangetrokken.
- Meer leden geworven.
- Statuten geregeld (verleden op 13 december na Algemene ledenvergadering van de sectie op 2 november en 5 december).
- Landelijke Studiedag 2012:
 - Inhoudelijk goede lezing van Willem Gijsen *Thuistaal als brug tussen school en ouders*. (georganiseerd samen met secties Fries, Arabisch, Spaans en Turks).
 - Traktatie van de Antilliaanse lekkernij *lêter* ter viering oprichting sectie.
 - Expositie van lesmateriaal Papiaments en ander materiaal over Papiamentse taal en Antilliaanse cultuur.
- Deelname aan bijeenkomsten:
 - British Council op 31 mei, 14 november, 12 december over meertaligheid.
 - Drongo-festival op 19 september 2012 in de Openbare Bibliotheek van Amsterdam.
 - Studiedag Fries op 8 november in Drachten.
 - Black Magic Woman festival op 9 november 2012 in de Bijlmertheater.
- Geregeld mailcontact met leden op de eilanden.
- Sectiebestuurvergaderingen vonden voornamelijk

plaats in het Curaçaohuis (Badhuisweg 173 te Den Haag), waarvoor onze innige dank.

Beleidsvoornemens 2013

Versterking van de sectie door:

- Onderzoek naar de noden en wensen docenten Papiaments op de eilanden
- Onderzoek naar de optimale communicatie met leden op de eilanden.
- Aantal sectieleden verhogen tot minimaal 35.
- Activiteiten:
 - 21 februari: Internationale dag van de moedertaal. (en activiteit rond immaterieel erfgoed in Nederland);
 - 17 mei: lezing Bart Jacobs over het ontstaan van het Papiaments;
 - spoedcursus Papiaments van 30 minuten tijdens Drongofestival;
 - workshop Papiaments verzorgen op Landelijke Studiedag 2013 op 1 november.
- Naamsbekendheid vergroten door:
 - intensief gebruik van de eigen pagina op www.leven-detalen.nl;
 - intensieve inzet van sociale media;
 - in LTM profileren;
 - interview en ingezonden stukken in (dag)bladen;
 - bezoeken afleggen aan actoren zoals ambtenaren Onderwijs, Kamerleden en onderwijsinstellingen
- Contact met andere secties uitbreiden.
- Duidelijke positie binnen Levende Talen realiseren.
- Aansluiting zoeken bij samenwerkingsverbanden van (kleine) talen.

Versterking Papiaments door:

- Onderzoek naar de vitaliteit van het Papiaments in Nederland.
- Onderzoek naar de invoering van het examen Papiaments in het onderwijs in Nederland.
- Samen met partners in Nederland en op de eilanden om gelding van het Europees manifest voor talen van minderheden of regionale talen af te dwingen voor het Papiaments.

Sectie Russisch

Bestuur

- Titia Bouma (voorzitter tot 6 april 2013)
- IJdwer van den Oever (secretaris tot 6 april 2013)
- Janny Steenge (penningmeester)
- Peter de Groot (contacten universiteiten tot april 2013)
- Olja Karmanova (nascholing)
- Dorie Nielen (heritage speakers)
- Esther van Loo (commissie studiedag)

Geramé Wouters (redactielid LTM)
Sandra van Blitterswijk (heritage speakers)
Jeanette Bron (internationale zaken)

Aantal leden: 44 (1e), 7 (2e)

Acties 2012

- De jaarlijkse studiedag voor leden en geïnteresseerden werd op 30 juni gehouden in de Hermitage aan de Amstel. De plenaire lezing werd gehouden door Jessica Gorter, over haar film *900 dagen, Ferryman across the Wolga*, en *Piter*. De workshops werden verzorgd door: Arthur Langeveld (vertaler en docent UU), Marina Palei (publicist, dichteres, dramaturg) en Pauline Michgelsen (kunstkenner, schrijfster). De dag werd afgesloten met een optreden van Het Russisch Kamerkoor.
- Begeleiding van moedertaalsprekers (heritage-speakers) naar het eindexamen havo/vwo.
- Ondersteuning van docenten Russisch in Groningen, Schiedam en Heerlen (nieuw).
- Contacten onderhouden met Russische scholen in Nederland.
- Deelname studiedag Taaldiversiteit 14 november in samenwerking met British Council.
- Oefenbundels gemaakt met eindexamenteksten van 2000-2012.
- Contacten met de nieuwe Cultureel attaché van de ambassade Russische Federatie aangehaald en gezorgd voor publiciteit via de ambassade-site.
- Bijdrage geleverd aan de Landelijke Studiedag, door middel van een workshop 'Beginnersles Russisch'.
- Ondersteuning van Herman Starink en Janny Steenge van het Oost-Europa-instituut van de Geert Grote Universiteit in Deventer, die het archief van veertig jaar Russisch op school ontsluiten.

Bestuursleden van de sectie Russisch. Voor vanaf links: Gera­mé Wouters, Titia Bouma, Judith Janssen; achter vanaf links: IJdwer van den Oever, Olja Karmanova, Peter de Groot, Janny Steenge, Jeanette Bron, Sandra van Blitterswijk en Esther van Loo

Beleidsvoornemens 2013

- Actieve deelname aan NLR2013, Vriendschapsjaar Nederland-Rusland.
- Voorrondes voor Olympiade Russische Taal in Moskou. Nederlandse kinderen die Russisch volgen op school kunnen zich plaatsen voor de Olympiade Russische taal voor scholieren. De Olympiade vindt plaats in de laatste week van juni 2013 in Moskou. Deelname is mogelijk op verschillende niveaus.
- BN'ers op examen Russisch. Een zestal bekende Nederlanders legt het centraal examen Russisch havo/vwo af. Wie beheerst het Russisch het best? Woensdag 15 mei 2013, vanaf 15.00 uur. Het examen wordt afgesloten met een glaasje wodka en Russische *zakoeski*. Locatie: Boekhandel Pegasus, Singel 367, Amsterdam
- Grote feestdag van de Russische Taal en Cultuur. In plaats van de traditionele studiedag organiseren we Het Feest van de Russische Taal en Cultuur in het Geelvinck Hinloopen Museum te Amsterdam. Het wordt een groots evenement! Zaterdag 22 juni 2013.
- Samenwerking met Bonnefantenmuseum in Maastricht
- Verder werken aan een gebalanceerd programma voor moedertaalsprekers die eindexamen Russisch willen doen op havo- of vwo-niveau.
- Contacten met de Russische scholen in het land aanhalen en verder versterken.
- Contacten met het Centre for Russian Studies in Groningen versterken.
- Communicatie via onze website en sociale media verder verbeteren.
- Samenwerking met UvA in het kader van project Talencircus

Sectie Spaans

Bestuur

Blanca Cano González (voorzitter)
Anabel Lumbreras (secretaris)
Mari Aghina (tot november redactielid LTM)
Emma de Rijk (vanaf november redactielid LTM)
Marcela Vergara (externe contacten)
Juan Espinola (penningmeester, gedeeltelijke waarneming door Emma de Rijk)

Aantal leden: 153 (1e) , 58 (2e)

Acties 2012

- De sectie Spaans heeft dit jaar op 29 september een studiedag georganiseerd in samenwerking met de

Spaanse Ambassade (Consejería de Educación), het SLO en met het Instituto Cervantes in Utrecht. Het thema was spreek- en gespreksvaardigheid. Er waren ongeveer vijftig deelnemers. Tijdens deze studiedag werden verschillende workshops verzorgd door leden van de Sectie Spaans. We zijn trots op de bijdrage van professor Kris Buyse (Universiteit Leuven) die in plenaire sessie inging op evaluatie van spreekvaardigheid .

- Tijdens de Landelijke Studiedag, verzorgde José Iván Velázquez (Instituto Cervantes) een workshop met de titel: *Evaluación del aprendizaje del español como segunda lengua. De qué modo se prepara a los candidatos para el examen DELE del Instituto Cervantes*. Hij besprak de toetsing van de vier vaardigheden volgens de richtlijnen van het Instituto Cervantes.
- De sectie Spaans heeft actief bijgedragen aan de inhoud van LTM door artikelen te schrijven of aan te ragen.
- Op 20 en 21 december hebben Blanca Cano, Marcela Vergara en Mari Aghina in Barcelona een conferentie Spaans als vreemde taal bijgewoond, genaamd *El Encuentro Práctico*, dit evenement werd georganiseerd door *International House*. Er zijn contacten gelegd met het IH in verband met de te organiseren studiedag in Nederland en er zijn veel interessante workshops bijgewoond.
- De sectie Spaans doet mee aan de organisatie van het lerarenregister, de subcommissie Spaans Bestaat uit Marcela Vergara en Rosa Bartman.
- Binnen de sectie Spaans is op dit moment een commissie bezig met het opzetten van een Spaans canon voor literatuur. We zijn op zoek naar leden die interesse hebben om daaraan mee te werken.

Bestuursleden van de sectie Spaans. Vanaf links: Anabel Lumbreras, Marcela Vergara, Blanca Cano González en Mari Aghina. Foto: Geramé Wouters

Beleidsvoornemens 2013

- Voor het jaar 2013 staat een bijzondere studiedag gepland op 5 oktober, dit keer in samenwerking met International House, de Spaanse ambassade, het Instituto Cervantes en overige educatieve instellingen. Er wordt gewerkt aan een tweedaags programma in Utrecht.
- Voor de Landelijke Studiedag 2013 zullen inspanningen worden gedaan om relevante Spaans gerelateerde workshops worden geworven.
- Het bestuur neemt zich voor de formele overgang van haar organisatie in dit kalenderjaar af te ronden, en heeft hulp ingeroepen van het bestuur van Levende Talen voor het beheren van de financiën.
- Ook zal worden verder gewerkt aan de organisatie van docenten Spaans in het lerarenregister en wordt de canon verder ontwikkeld.

Sectie Turks

Bestuur

Yasemin Yurtseven (voorzitter)
Catharina Geelen (secretaris en redactielid LTM))
Rahime Gülcü (penningmeester)
Erol Samburkan (algemeen bestuurslid)
Salih Simsek (algemeen bestuurslid lid)

Aantal leden: 25 (1e), 5 (2e)

Acties 2012

- Op 4 februari deelname aan forum Turkse zelforganisaties met lezing en discussie over onderwijs, geleid door vicepresident Bekir Bozdog van het Turkse ministerie van Turken in het buitenland.
- Deelname aan Algemene Ledenvergadering op 24 maart.
- 2 juni Rotterdam, Conferentie Turks in de Handel, in het kader van 400 jaar Nederlands-Turkse betrekkingen.
- 6-7-8 juni, deelname aan Conferentie in Ankara op uitnodiging van het Turkse Ministerie van Turken in het buitenland.
- 28 september, deelname aan presentatie magazine *De kracht van Taal* in Nieuwspoor, Den Haag.
- 31 oktober, Rotterdam, deelname aan receptie op uitnodiging van de Turkse Consul Generaal Togan Oral, ter ere van 89-jarig bestaan van de Republiek Turkije.
- Deelname aan Internationale Conferentie Taal en Communicatie 10-13 juni in Izmir.
- Workshops Landelijke Studiedag 2012: Schooltaal

Bestuursleden van de sectie Turks. Vanaf links: Rahime Gülcü, Catharina Geelen en Yasemin Yurtseven

hindert leerlingen door Mia Stokmans en Excellent vertalen door Mehmet Uz

- Leeskring Turkse literatuur in Rotterdam.
- Leerlingen nemen deel aan ELO examentraining.
- 14 november, deelname aan symposium Levende Talen, British Council, en Mercator Kenniscentrum/ Fryske Akademy; 'Meertaligheid in Onderwijs en Bedrijfsleven'.
- 7 december, deelname netwerkbijeenkomst voor studenten Hogeschool Rotterdam.
- 12 december dicteewedstrijd Turks voor basisscholen.
- 21 december afsluiting van de viering 400 jaar Nederlands–Turkse betrekkingen met een debat en prijsuitreiking essaywedstrijd in Turks en Nederlands in Schiedam.

Beleidsvoornemens 2013

- Voorlichting aan ouders en kinderen over Turks als keuzevak.
- Dictee- en essaywedstrijd.
- Project Taaltasje vorm geven.
- Studiedag voor docenten Turks.
- Leeskring Turkse literatuur in Rotterdam.
- Trajectplan ELO: de sectie volgt actief de ontwikkelingen en zoekt inhoudelijke en financiële ondersteuning door samen met andere talensecties om opnieuw een veldaanvraag in te dienen bij het SLO.
- Ook dit jaar nemen leerlingen deel aan ELO examen-training.
- Artikel voor LTM in kader van 400 jaar Nederlands-Turkse betrekkingen.
- Sponsors als Turkse ondernemersorganisaties zoeken.
- Actieve ledenwerving.

Vedocep

Acties 2012

2012 is voor ons allen een zeer bewogen jaar geweest. We zijn begonnen met een geweldige studiedag op 29 maart in het nieuwe leercentrum, het Ixperium, van de Pabo in Arnhem waar we onder andere een demonstratie hebben meegemaakt van de mogelijkheden van AIM in het basisonderwijs. Op 14 juni is er weer een studiedag geweest maar deze keer in Utrecht op de Marnix Academie. Daar is er informatie geweest over alle nieuwtjes opgedaan tijdens de IATEFL evenals implementatie van het boek van Marianne Bodde en Joke Schokkenbroek *Engels in het Basisonderwijs*. En dan heeft het verschrikkelijke bericht ons in augustus bereikt dat Joke Schokkenbroek en haar man Jaap Breure zijn verdronken tijdens een reis in Afrika. Dat laatste heeft meer, langdurige, impact op ons gehad dan de voorgaande twee studiedagen. Niet alleen zijn wij een gewaardeerde collega kwijtgeraakt, maar ook de voorzitter van de Vedocep, een schrijfmaatje en een vriendin. Zoals jullie zullen begrijpen moesten we even wat tijd voorbij laten gaan om dit te verwerken maar vanaf 2013 gaan we er weer volop tegenaan!

Acties 2013

Dat betekent dat het weer tijd is voor een studiedag. Tijd om weer een nieuw impuls te geven aan Engels in het basisonderwijs en Engels op de Pabo. Tijd om weer gezellig bij elkaar te komen en de laatste nieuwtjes met elkaar uit te wisselen. We hopen dat jullie er ook klaar voor zijn. 'We' is op dit moment Louise Taylor en natuurlijk ook Marianne Bodde op de achtergrond. Maar 'we' hopen dat we versterking erbij kunnen krijgen. Wel heeft er iemand al aangeboden om de website onder zijn hoede te nemen (geweldig nieuws waarvoor we heel dankbaar zijn) en heeft nog iemand aangegeven om wat extra diensten te kunnen leveren (ook geweldig) – maar nog een paar mensen erbij zou er ook voor kunnen zorgen dat we weer sterk staan en weer onze stem kunnen laten horen in den lande! (*Louise Taylor, Marianne Bodde*)

Foto's: Anda van Riet

VERSLAG VAN DE REDACTIES VAN LTM & LTT

Levende Talen Tijdschrift

Levende Talen Tijdschrift verschijnt vier maal per jaar. De artikelen in het Tijdschrift behandelen vakdidactische onderwerpen en hebben een meer wetenschappelijk karakter dan de bijdragen in LTM.

Het tijdschrift ging in 2012 de dertiende jaargang in. In 2012 zijn vier nummers uitgebracht (april-juni-september-december). De redactie heeft het afgelopen jaar vijf keer vergaderd over de inhoud en samenstelling van het Tijdschrift. De redactie werft actief kopij, bespreekt de ingestuurde bijdragen en schrijft zelf teksten. De huidige redactie bestaat uit Helge Bonset (hoofdredacteur), Rick de Graaff, Kevin Haines, Sonja Heebing, Hermine de Knijff en Bart van der Leeuw.

In 2012 zijn in *Levende Talen Tijdschrift* de volgende typen bijdragen opgenomen:

- Onderzoek/vakontwikkeling (artikelen waarin gerapporteerd wordt over didactische en onderwijskundige ontwikkelingen en/of onderzoek),
- Verschenen proefschrift (bespreking van in Nederland uitgevoerd promotieonderzoek, geschreven door de redactie of een gastmedewerker).
- Gesignaleerd (bespreking van relevante artikelen of boekpublicaties).

Zestien bijdragen vielen in de rubriek Onderzoek/vakontwikkeling.

Twaalf bijdragen hadden betrekking op het voortgezet onderwijs, drie op het basisonderwijs en één op basisonderwijs en voortgezet onderwijs.

Tien bijdragen hadden betrekking op het onderwijs in het Nederlands of in schoolvakken waar Nederlands de voertaal is, zes hadden betrekking op het onderwijs in de moderne vreemde talen. Een evenwichtige verdeling van artikelen op het gebied van Nederlands en van moderne vreemde talen blijft een belangrijk aandachtspunt voor de redactie, die daarvoor uiteraard wel afhankelijk is van het kopij-aanbod.

In de rubriek Verschenen proefschrift zijn de dissertaties besproken van Theo Pullens (*Bij wijze van schrijven. Effecten van computerondersteund schrijven in het basisonderwijs*) en Jenny Schuitemaker-King

(*Teachers' strategies in providing opportunities for second language development*).

In de rubriek Gesignaleerd besprak onze vaste medewerker Machteld Moonen artikelen uit internationale tijdschriften van Tomlinson, Plonsky en Basturkmen; daarnaast werden besproken het *Handboek taalbeleid secundair onderwijs* van N. Bogaert en K. van den Branden en *Literary praxis. A conversational inquiry into the teaching of literature* van P.-H. van de Ven en B. Doecke (Eds.).

Namens de redactie van *LTT*,
Helge Bonset
Hoofdredacteur

LEVENDE TALEN TIJDSCHRIFT

Dertiende jaargang, nummer 4, december 2012

Levende Talen Magazine

LTM

Luistervaardigheid en uitspraak
 Complexe grammatica
 Samenvatten in het vreemdetalenonderwijs
 Nederlands op de BES-eilanden

Levende Talen Magazine

LTM

Film en literatuuronderwijs
 Leer scholieren debatteren
 Actualiteit en herkenning in de les
 Experimenteer met ICT in de les

Levende Talen Magazine

LTM

themanummer **WOORDENSCHAT**
 Woordenschat toetsen in functioneel perspectief
 Woorden om te slagen
 Europese pogingen om tot lexicale normen te komen
 Woorden leren

Levende Talen Magazine

LTM

Niet nieuw, wel interactiever
 De leerling als eigenaar van de leesvaardigheidslessen
 Taalstoornissen en meertaligheid
 Digitale corpora in het talenonderwijs

Levende Talen Magazine

LTM

Bewegingen en tegenbewegingen
 in het taalonderwijs
 Charles Dickens
 Taalverlies bij migranten
 Internationalisering? Ja, en nu?

Levende Talen Magazine

LTM

Interview met Ramsey Nasr
 Een taxonomie voor het vreemdetalenonderwijs
 Te weinig tijd om literair te lezen
 Het Nederlands op de BES-eilanden: Een vreemde taal

Levende Talen Magazine

LTM

De mindmap als instrument
 voor leesvaardigheid
 Social media
 Mesten en meten in leesvaardigheidstraining
 Online interactie in de doeltaal

Levende Talen Magazine

LTM

Lezen wordt leuk en gaat steeds beter
 Tweetalig vmbo
 Transparantie van de examens leesvaardigheid
 Opvattingen over leesvaardigheid

LEVENDE Talen

TAALONDERWIJS IN HET MBO
 ontwikkelingen, problemen en oplossingen

Levende Talen Magazine

Levende Talen Magazine is in 2012 zijn 99e jaargang ingegaan. Elk (regulier) nummer bevat vier hoofdartikelen over uiteenlopende onderwerpen. In de meeste artikelen staat de praktijk van het lesgeven centraal. De redactie streeft naar een goede balans tussen artikelen over moedertaal didactiek en vreemdetalendidactiek. Behalve artikelen bevat LTM een aantal vaste rubrieken: Gesignaleerd, Nieuws, Binnenkort, Etalage, Web, Poëzie, Film en dvd, Column, Jeugdliteratuur, ICT, Levende Talen, Praktijk en Recensies.

LTM had ook dit jaar weer een aantal vaste medewerkers. Rob van Veen verzorgde de rubriek Jeugdboeken. De rubriek ICT werd geschreven door Kees van Eunen. Verder verzorgde Gerard Koster een rubriek over recente films die in de les gebruikt kunnen worden. Jan de Jong recenseerde in elk nummer een gedichtenbundel om poëzie weer wat meer voor het voetlicht te brengen. Jacob Moerman schreef de rubriek Etalage, een vast onderdeel waarin hij telkens een aantal nieuwe literaire werken de revue liet passeren. Christien van Gool nam afscheid als columnist van LTM. Zij werd vanaf nummer 6 opgevolgd door Peter-Arno Coppen. Ter gelegenheid van haar afscheid is een elektronische special gemaakt met een selectie uit haar werk. Deze kon via de hoofdredacteur door alle leden en abonnees opgevraagd worden.

De redactie bestond in het begin van 2012 uit: Arie Hoeflaak (Frans), Betty Molt (Engels), Reitze Jonkman (Fries), Erik Kwakernaak (Duits), Joreel Boon (Italiaans), Mari Aghina (Spaans), Wouter Toonen (Arabisch), Geramé Wouters (Russisch), Pauline Ruijs (Chinees), Clary Ravesloot (Nederlands), Catharina Geelen (Turks/NT2) en Johan Graus (hoofdredactie). Joreel Boon en Mari Aghina hebben in de loop van 2012 afscheid genomen en zijn vervangen door respectievelijk Francesca Verderame en Emma de Rijk. Medio 2012 heeft de redactie Erich Püschel bereid gevonden om redacteur verantwoordelijk voor de taal Papiaments te worden. De redactie kwam achtmaal bijeen en kreeg circa vijftig artikelen ter beoordeling voorgelegd. De kwaliteit van de

artikelen was echter van zeer uiteenlopende kwaliteit, waardoor soms kopijkrapte ontstond. De redactie heeft dus in een aantal gevallen veel inspanning moeten leveren om voor elk nummer voldoende aantrekkelijke kopij te genereren. In het novembernummer 2012 zijn de hoofdartikelen en een deel van de rubrieken gewijd aan woordenschatverwerving. De totstandkoming van dit themanummer is gecoördineerd door Erik Kwakernaak. In november 2013 is de redactie weer voornemens een themanummer te publiceren.

Eind 2012 heeft de sectie Nederlands in samenwerking met *Levende Talen Magazine* de special *Taalonderwijs in het mbo: Ontwikkelingen, problemen en oplossingen* uitgebracht, onder redactie van Ton Hendrix, Trinette Hovens, Annelies Kappers en Johan Graus. De vormgeving van het magazine was in handen van Monique van Hootegeem. Anda van Riet is de vaste fotograaf en Petra van Kalker maakt de illustraties bij de columns van Christien van Gool en Peter-Arno Coppen.

Eind 2012 heeft het jaarlijkse evaluatiegesprek tussen het bestuur, vertegenwoordigd door Toon van der Ven, en de redactie, vertegenwoordigd door Catharina Geelen, Erik Kwakernaak en Johan Graus, plaatsgevonden. Hierbij zijn onderwerpen aan de orde geweest als: plek van het mbo in LTM, diversiteit aan artikelen, digitaal archief en het teruglopend aantal abonnees.

In totaal is er in 2012 voor € 32.854 aan advertenties door Van Vliet Bureau voor Media Advies verkocht. Dit is iets meer dan in 2011. De inkomsten van LTM en LTT aan abonnementsgelden waren in 2012 circa € 43.800. De totale kostprijs van LTM en LTT (na aftrek van baten) was in 2012 € 87.956. Dit betekent dat de kostprijs van LTM per lid/abonnee circa € 2,08 en van LTT circa € 1,38 per nummer is. De totale kosten voor LTM (8 nummers) en LTT (4 nummers) waren in 2012 circa € 22,17 per lid/abonnee, hetgeen betekent dat van de contributie van elk lid 29 procent wordt besteed aan de productie en levering van de tijdschriften.

Namens de redactie van *LTM*,
Johan Graus
Hoofdredacteur

LEVENDE Talen